

der pkt. 2.1.1. Strafmaksimum efter denne bestemmelser er fængsel indtil 4 år.

Endelig indeholder straffeloven i § 289 a en særlig bestemmelse, der vedrører svindel med midler, der stammer fra Den Europæiske Union. Overtrædelse heraf straffes med bøde eller fængsel indtil 4 år, jf. herom nedenfor under pkt. 2.1.2.

2.1.1. Nærmere om skatte- og moms- og indsmugling

Straffelovens § 289 indeholder en særlig strafudmålingsregel, der forøger de strafferammer, der efter særlovgivningen gælder i relation til skatte- og moms- og indsmugling. § 289 finder anvendelse, hvis der er tale om overtrædelser af særlig grov karakter. Bestemmelsen finder alene anvendelse på de særligt opregnede typer af skattesvig, moms- og indsmugling, mens andre former for skatte- og afgiftsbesvigelser ikke er omfattet.

Bestemmelsen blev i sin oprindelige affattelse indsat ved lov nr. 550 af 22. december 1971 om ændring af borgerlig straffelov (Skattesvig og indsmugling) som led i en tilsigtet skærpelse af sanktionerne for skattesvig og indsmugling, og omfattede derfor kun disse typer overtrædelser.

Ved lov nr. 228 af 4. april 2000 om ændring af straffeloven (Grov moms- og EU-svig og bestikkelse af udenlandske tjenestemænd mv.) blev anvendelsesområdet for § 289 udvidet til også at omfatte grov moms- og indsmugling. Baggrunden herfor var et ønske om at skabe parallelitet mellem strafferammerne for særlig grov skattesvig og særlig grov moms- og indsmugling.

Efter bestemmelsens nuværende affattelse straffes således med fængsel indtil 4 år den, der gør sig skyldig i skattesvig af særlig grov karakter, jf. skattekontrollovens § 13, stk. 1, eller i moms- og indsmugling af særlig grov karakter, jf. momslovens § 81, stk. 3. På samme måde straffes den, der gør sig skyldig i indsmugling af særlig grov karakter, jf. toldlovens § 73, stk. 2, smh. med stk. 1, eller den, der gør sig skyldig i en tilsvarende overtrædelse af toldlovens § 73, stk. 3.

Straffelovens § 289 omfatter ikke kun forhold, der medfører straf, som går ud over straffmaksimum i særlovgivningen. Også tilfælde, der sanktioneres inden for strafferammen i særlovgivningen, kan henføres under § 289, hvis forholdet i det enkelte tilfælde skønnes at være så groft, at det bør henføres under straffeloven.

Hvorvidt en overtrædelse af skattekontrollovens § 13, stk. 1, er af en sådan karakter, at forholdet bør henføres under straffelovens § 289, beror på en konkret vurdering. I pkt. J i Told- og Skattestyrelsens cir-

kulære nr. 164 af 29. oktober 1999 om administrative bødefastsættelser ved overtrædelse af skattekontrollovens §§ 13, 13 B, 13 C, 15, 16 og 18 er anført, at overtrædelser, der vedrører 500.000 kr. eller derover, som udgangspunkt bør henføres til § 289. Konkrete forhold, herunder de nærmere forhold omkring udførelsen af svigen, kan imidlertid føre til, at overtrædelser, der vedrører lavere beløb, bør sanktioneres efter straffelovens bestemmelse, mens særlig formildende omstændigheder omvendt kan begrunde, at forholdet henføres under skattekontrollovens bestemmelser, selv om svigen vedrører et beløb, der overstiger 500.000 kr.

Skattekontrollovens § 13 og dermed overbygningsbestemmelsen i straffelovens § 289 omfatter kun tilfælde, hvor gerningsmanden afgiver urigtige eller vildledende oplysninger til brug for skatteansættelsen. Undladelse af at underrette skattemyndighederne om for lav skatteansættelse, når der ikke er indgivet selvangivelse, jf. skattekontrollovens § 16, kan derimod ikke straffes efter straffelovens § 289.

Lignende retningslinjer vedrørende afgrænsningen til § 289 gælder i relation til moms- og indsmugling, jf. pkt. 1 i Told- og Skattestyrelsens cirkulære nr. 138 af 27. juli 2000 om ændring af straffeloven – moms- og indsmugling af særlig grov karakter, hvorefter overtrædelser af momslovens § 81, stk. 3, for så vidt angår beløb, der overstiger 500.000 kr., som udgangspunkt bør henføres under straffelovens § 289. Af cirkulæret fremgår, at beløbsgrænsen på samme måde som ved skattesvig er et udgangspunkt, der kan fraviges i opad- eller nedadgående retning, hvis sagens konkrete omstændigheder giver grundlag for det. I denne vurdering skal bl.a. indgå, om moms- og indsmuglingen er gennemført systematisk eller på en måde, der gør opdagelse særlig vanskelig.

Skatte- og moms- og indsmugling kan kun henføres til overbygningsbestemmelsen i straffelovens § 289, hvis der er tale om forsætlige overtrædelser af de omhandlede bestemmelser i særlovgivningen. Hvis en af de nævnte overtrædelser alene kan tilregnes gerningsmanden som uagtsom, må sagen henføres til straffebestemmelserne i særlovgivningen uanset den beløbsmæssige størrelse.

2.1.2. Nærmere om EU-svig

Straffelovens § 289 a indeholder en særlig regel om svindel med EU-midler. Bestemmelsen, der blev indsat ved lov nr. 228 af 4. april 2000 om ændring af straffeloven (Grov moms- og EU-svig og bestikkelse af udenlandske tjenestemænd mv.), havde til formål at gennemføre de ændringer, der var nødvendige for at opfylde Danmarks forpligtelser efter Konventionen